

Svarīga ziņa!

“Kopsolī” lasītāju ievērošanai!

2017. gadā visi LNS biedri, kuriem LNS biedru reģistra datu bāzē uzrādīta e – pasta adrese, **bez maksas saņems “Kopsolī” elektroniskajā versijā.**

Noteikti pārliecinieties savā biedrībā, vai tur ir precīza informācija par jūsu e – pastu.

Visi, kuri vēlas saņemt “Kopsolī” iespiestā variantā – uz papīra, tāpat kā līdz šim to var abonēt un saņemt parastajā kārtībā:

➤ **savā dzīvesvietā** (jāabonē pastā) – 12,65 eiro;

➤ **uz vietas** Informācijas nodaļā, Rehabilitācijas centrā un Rītausmā (jāpasūta Informācijas nodaļā) – 11,20 eiro.

“Kopsolī” – tas ir tavš draugs, kas aicina ārā no klusuma pasaules. Būsim kopā arī 2017. gadā!

LNS Informācijas nodaļa

Nedzirdīgie ierodas Briselē pievērst uzmanību zīmju valodai

28. septembrī Briselē, Eiropas Parlamenta (EP) plenārsēžu zālē, notika vēsturiska konference „Daudzvalodība un vienlīdzīgas tiesības ES: zīmju valodu loma”, ko organizēja nedzirdīgā EP deputāte Helga Stivensa.

Viņa uzsvēra, ka Eiropas Savienībā ir ne tikai 24 oficiālās valodas, bet tajā ir arī 31 dažāda zīmju valoda, kuras bieži ir aizmirstas, liekot daudziem nedzirdīgajiem būt izolētiem no sabiedriskās dzīves.

Tālāk lasiet 3. lpp.

Nedzirdīgo diena nosvinēta!

Starptautiskā Nedzirdīgo nedēļa noslēdzās sestdien, 24. septembrī ar vairākiem pasākumiem Rītausmā. Daži no tiem bija daļa no SIF atbalstītā LNS projekta “LNS darbības stiprināšana – 2016” pasākumiem, piemēram, Kristīnes Zonbergas no biedrības “Latvijas Pilsoniskā alianse” sniegtā lekcija/prezentācija par sabiedriskās organizācijas biedru un darbinieku motivāciju, viņu atbildību, pienākumiem, tiesībām, kā arī nozīmi organizācijas mērķu sasniegšanai

Tālāk lasiet 8. lpp.

Latvija 100
ES ESMU LATVIJA

www.lv100.lv

Ielūdz visus uz
Skotijas koncerta
ģenerālmēģinājumu
19. oktobrī pl. 18
Rītausmā

LNS k/n „Rītausma”
jauniešu deju kolektīvs
26. – 30. oktobrī viesosies
Skotijā
Uzstāšanās Dandijā
29. oktobrī pl. 18

The Old Mill, Taymills,
23 Brown Street, DD1 5E
Dundee

LNS vadības kalendārs

LNS prezidents Edgars Vorslovs:

12. SEPTEMBRĪ

Sniedza interviju Latvijas Televīzijas raidījumam "4.studija", informējot par nedzirdīgo cilvēku dzīvi un plānotajiem Nedzirdīgo nedēļas pasākumiem.

13. SEPTEMBRĪ

Vadīja darba apspriedi, kur kopā ar LNS viceprezidenti Inesi Immuri un iesaistītajām personām notika diskusija par nedzirdīgo nedēļas pasākumu rīkošanu.

Piedalījās Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) Konsultatīvās padomes sēdē. Notika iepazīšanās ar pētījuma „Darba tirgus pieprasījuma izpēte un darba tirgus vajadzībām nepieciešamo profesiju un prasmju noteikšana personām ar smagu invaliditāti un garīga rakstura traucējumiem” rezultātiem. Pētījuma rezultātā ir identificēti trīs profesiju bloki, kuros varētu tikt nodarbinātas personas ar invaliditāti: datu (informācijas) ievades operators; atbalsta profesijas: palīgstrādnieks, sētnieks, grāmatveža palīgs, apkopējs, lietvedis, uzskaitvedis, datorsistēmu tehniķis, dārzniecības palīgstrādnieks, noliktavas strādnieks; amatniecības un citas profesijas. Anketēšanas rezultātā ir identificētas 35 prasmes, kuras darba devēji varētu deleģēt personām ar garīga rakstura traucējumiem.

14. SEPTEMBRĪ

Sniedza interviju Latvijas Televīzijas raidījumam "Rīta Panorāma", informējot par nedzirdīgo cilvēku dzīvi un plānotajiem Nedzirdīgo nedēļas pasākumiem.

“Rītausmā” sniedza prezentāciju par Pasaules Nedzirdīgo federāciju (WFD).

15. SEPTEMBRĪ

Sapulcē Labklājības ministrijā apsprieda Darba likuma 109. panta nosacījumu, ka darba devējam aizliegts uzteikt darba līgumu ar darbinieku, ja viņš atzīts par invalīdu.

Klātesošo lielākā daļa uzskatīja, ka šī norma atbaida darba devējus pieņemt darbā personas ar invaliditāti, tāpēc nepieciešami citi darba devējus motivējoši pasākumi.

16. SEPTEMBRĪ

Kopā ar viceprezidenti Inesi Immuri, Rīgas RB priekšsēdētāju Māru Lasmani **75 gadu jubilejā sveica LNS un Rīgas reģionālās biedrības Goda biedri Jadvigu Bočkāni.**

Piedalījās ESF projekta „Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai” uzraudzības padomes pirmajā sēdē Labklājības ministrijā. LNS ir viena no

nedaudzajām personu ar invaliditāti organizācijām, kuru pārstāvis ir iekļauts šajā uzraudzības padomē. Gaidāms nopietns darbs, jo sociālās uzņēmējdarbības attīstībai Latvijā paredzēts miljons mērāms finansējums no Eiropas fondeiem.

19. SEPTEMBRĪ

Kopā ar viceprezidenti Inesi Immuri sveica 65 gadu jubilejā LNS un Rīgas reģionālās biedrības Goda biedru Arnoldu Pavlinu.

Vadīja LNS iepirkumu komisijas sēdi, kurā tika apstiprināta iepirkuma procedūra „Surdotehnisko palīgīdzekļu iepirkums”.

20. SEPTEMBRĪ

Kopā ar SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” valdes priekšsēdētāju S.Gerenovsku **tikās ar Swedbank pārstāvjiem** par iespējamo sadarbību **zīmju valodas tulka pakalpojumu nodrošināšanā nedzirdīgām personām,** saņemot bankas sniegtos pakalpojumus.

21. SEPTEMBRĪ

Tikās ar SIA „Baltijas Konsultācijas” pārstāvi. Minētā sabiedrība Labklājības ministrijas uzdevumā apkopo identifikatorus, kas ļautu identificēt ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti izpildes gaitu Latvijā. Sabiedrības pārstāve tika iepazīstināta ar LNS redzējumu par minētās konvencijas izpildes identifikatoriem.

23. SEPTEMBRĪ

Vadīja LNS domes sēdes norisi (skat. rakstu atsevišķi).

24. SEPTEMBRĪ

Piedalījās Nedzirdīgo dienas aktivitātēs “Rītausmā”.

27. – 28. SEPTEMBRĪ

LNS delegācijas sastāvā piedalījās Eiropas Parlamenta deputātes H. Stīvensas organizētajā konferencē „Daudzvalodība un vienlīdzīgas tiesības ES: zīmju valodu loma”.

5. OKTOBRĪ

Vadīja LNS iepirkumu komisijas sēdi, kurā atvērti pretendenti iesniegtie piedāvājumi procedūrā „Surdotehnisko palīgīdzekļu iepirkums”, kuras rezultātā plānots izvēlēties surdotehnikas piegādātājus 2017.gadā.

10. OKTOBRĪ

Vadīja ikmēneša valsts deleģēto uzdevumu izpildes sapulci. Tika analizēts 2016.gada septembra mēneša darbs, kā arī apspriests darbs turpmākajiem 2016. gada mēnešiem. ▲

Gatavojoties LNS kongresam

23. septembrī notika kārtējā LNS domes sēde, kas tika apvienota ar LNS projekta “LNS darbības stiprināšana – 2016” aktivitātēm par LNS darbības stratēģijas 2017. – 2019. gadam izstrādi, līdz ar to domes sēdē piedalījās kuplāks reģionālo biedrību pārstāvju skaits.

Dome lēma par biedru naudas apmēru 2017. gadā – tas būs 6 eiro. Biedru nauda par tekošo gadu tāpat kā līdz šim jāsamaksā līdz 30. septembrim. Soda nauda par biedru naudas savlaicīgu nesamaksāšanu no 2017. gada 1. oktobra būs 1 eiro. Bet, ja nesamaksās līdz 31. decembrim, tad no 2018. gada 1. janvāra soda nauda būs jau 2 eiro.

Vienlaicīgi Dome nolēma atļaut LNS reģionālo biedrību valdēm pašām lemt par savu biedru naudas samazināšanu atsevišķos izņēmuma gadījumos.

Arī iestāšanās nauda LNS nākamajā gadā būs 1 eiro. Atkārtotas iestāšanās gadījumā – 2 eiro un jāsamaksā agrākais biedru naudas parāds, ja tāds ir bijis.

Par LNS biedra apliecību būs jāmaksā 2 eiro.

LNS valde nolēmusi sasaukt LNS 19. kongresu 2017. gada 19. – 20. augustā Rīgā. Tāpēc, kā informēja LNS prezidents Edgars Vorslovs, domei jālemj par pārstāvniecības normām.

Dome nolēma, ka kongresā varēs piedalīties 1 delegāts no katriem 25 biedriem, bet ne mazāk kā divi delegāti no katras LNS reģionālās biedrības.

2016. gada oktobrī – decembrī jāorganizē LNS reģionālo biedrību valžu sēdes, kurās noteiks pārstāvniecības normas uz biedrību konferencēm. Pēc tam 2017. gada janvārī – martā notiks reģionālo biedrību grupu pārvēlēšanu sapulces. Un beigu posmā 2017. gada martā – maijā jāorganizē LNS reģionālo biedrību konferences, kopsapulces, kurās tiks apstiprināti kongresa delegāti.

Domei 2017. gada jūnijā būs jāapstiprina atskaites ziņojums LNS 19. kongresam un LNS 19. kongresa darba kārtība.

Dome apstiprināja Edgaru Vorslovu par LNS statūtu izstrādāšanas/pārskatīšanas komisijas priekšsēdētāju. Komisijas sastāvu būs jāapstiprina LNS valdei līdz 2016. gada decembrim.

Dienas kārtības beidzamajā punktā notika projekta “LNS darbības stiprināšana – 2016” ietvaros veiktās aptaujas par LNS darbības izvērtējumu prezentācija un LNS darbības stratēģijas apspriešana. ▲

Zigmārs Ungurs

Sākumu lasiet 1. lpp. **Nedzirdīgie ierodas Briselē pievērst uzmanību zīmju valodai**

Rīkojot šo konferenci, H. Stīvensa vēlējās parādīt, ka *“zīmju valodas ir tāds pats Eiropas daudzvalodības mantojums kā runātās valodas. Ja EP piedāvā runāto valodu tulkošanu, lai atzītu Eiropas valodu daudzveidību, tad nedrīkst aizmirstos, kuri pieprasa tulkošanu zīmju valodā un labi apmācītus tulkus, kuri tulko nedzirdīgajiem visā Eiropā.”*

Konferenci apmeklēja vairāk nekā 1000 cilvēku, lielākā daļa no tiem nedzirdīgie cilvēki no visas Eiropas un citām pasaules valstīm, lai diskutētu par šo nozīmīgo tēmu. Lai tas būtu iespējams, kopumā 145 tulki nodrošināja tulkojumu 31 nacionālajā un reģionālajā zīmju valodā, kā arī starptautiskās zīmēs un 24 Eiropas Savienības dalībvalstu runātās valodās.

“Tā ir pirmā reize, kad ES Parlamentā visas runātās valodas “savienotas” ar atbilstošu zīmju valodu. Nekad iepriekš Eiropas Parlamentā zīmju valoda nebija redzēta tik lielos apmēros. Tas, ko redzam šodien šeit, ir kā valodu paklājs. Šodien sviņam daudzvalodību! Jūtos lepns, ka varu uzstāties dzimtajā valodā – savas valsts zīmju valodā, nevis kā ierasts – starptautiskās zīmēs,” – šādi un vēl citi sajūsmas pilni izteikumi bira no runātājiem EP zālē.

Kāda EP deputāta palīdzība vēl atzīmēja, ka ir neierasti zālē sajūst “klusumu”, jo parasti sēdes laikā, kad sanāk visi 751 deputāts, zālē skan murdoņa (*ilgstošs nepārtrauktu trokšņu kopums*). To unikālo brīdi, kad EP 751 deputāta vietu aizņem zīmju valodas lietotāji, novērtēja arī nedzirdīgais EP deputāts Adams Kosa. Viņš lūdza visus klātesošos “aplaudēt”, vicinot rokas gaisā, lai varētu to nofotografēt.

Pēc konferences atklāšanas pir-

mais uzstājās EUD prezidents Marku Jokinens, kas sniedza pārskatu, kā zīmju valoda tiek atzīta dažādās ES dalībvalstīs. Ir vairāki veidi, kā katra valsts var atzīt zīmju valodu. Tā var būt atzīta, sākot no Konstitūcijas līdz pat nelielam aktam par citu tematu. Piemēram, Somijā, Austrijā, Ungārijā un Portugālē zīmju valoda atzīta Konstitūcijā.

Īpašs likums par zīmju valodu pieņemts Slovēnijā, Slovēnijā, Kiprā un Beļģijā (Valonijā, kur runā franču valodā). Savukārt Latvijā, Igaunijā un Zviedrijā zīmju valoda iekļauta vispārējā Valsts valodas likumā. Toties Lietuvā zīmju valoda iekļauta *Cilvēku ar invaliditāti sociālās integrācijas likumā*, Francijā – *Izglītības likumā*, bet Čehijā *Nedzirdīgo un neredzīgi/nedzirdīgo komunikācijas likumā*.

M. Jokinens uzsvēra, ka pareizākais veids būtu, ja zīmju valoda būtu atzīta Konstitūcijā vai īpašā likumā par zīmju valodu. Tām tad ir lielāks spēks, jo šeit ir skaidri norādītas nedzirdīgo tiesības uz savu valodu un ir nodrošināta pieeja atbilstošam izglītības ieguves veidam, nodarbinātības pakalpojumam. atzīmētas tiesības uz zīmju valodu. M Jokinens atgādināja, ka ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām 2. pantā skaidri norādīts, ka zīmju valoda pēc

statusa ir vienāda ar runāto valodu un, *“ja nedzirdīgajiem nav tiesību uz valodu, tad viņiem nav arī cilvēktiesību.”*

Lai nodrošinātu pieeju sabiedrībai un nedzirdīgie cilvēki varētu vienlīdzīgi ar dzirdīgiem cilvēkiem izmantot pakalpojumus, **jānodrošina zīmju valodas tulki pietiekamā apjomā.**

ES ir vairāk nekā 1 miljons zīmju valodas lietotāju un vairāk kā 6500 zīmju valodas tulku. Maya De Wit iepazīstināja ar savu pētījumu par tulkošanas situāciju: **ES vidēji uz apmēram 160 nedzirdīgiem ir viens tulks.** Starp ES dalībvalstīm ir vērojamas lielas atšķirības – dažās valstīs viens tulks ir uz 8 nedzirdīgiem cilvēkiem, citās – viens tulks uz 2500 nedzirdīgajiem. (Latvijā vidēji ir 1 tulks uz 50 nedzirdīgajiem).

Kāpēc trūkst augsti kvalificētu zīmju valodas tulku? Konferencē tika nosaukti vairāki iemesli. ES valstis maz piedāvā iegūt tulka izglītību universitātes līmenī. Dažas valstis nodrošina tikai dažu mēnešu apmācību. Tāpat tulku vidū vērojami atšķirīgi darba apstākļi un darba samaksa ne vienmēr ir atbilstoša.

Zīmju valodas tulks Olivera Pouliot, kas strādā par tulku EP nedzirdīgiem deputātiem H. Stīvensai un A. Kosam, salīdzināja savu darbu ar runāto valodu tulku darbu. Viņš atzina, ka **zīmju valodas tulka darbam ir mazāks atbalsts.** Zīmju valodas tulkiem ir atšķirīgi nosacījumi, salīdzinot to ar darba samaksu nekā runāto valodu tulkiem. Viņš uzsvēra, ka *“nedzirdīgie cilvēki nav lingvistiski invalīdi, tāpēc viņu komunikācijas spējas nav jāiekļauj kategorijā “pieejamība”.* Zīmju valoda ir minoritātes valoda, un zīmju valodas tulka darbs ir salīdzināms ar mutvārdu tulkošanu daudzās publiskās iestādēs, arī Eiropas Savienībā.”

Vēl klātesošie tika aicināti padomāt, **ko nedzirdīgam nozīmē būt ES pilsonim.** Kā zināms, katram ES pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties jebkurā Eiropas Savienības dalībvalstī. Ja kāds nedzirdīgais no Vācijas vai Latvijas gribētu pārcelties uz Spāniju vai Somiju un tur strādāt, viņam būtu sarežģīti šīs tiesības izmantot, jo nav zināms, vai viņš varēs tikt pie zīmju valodas tulka. Ir jādomā, kā nodrošināt tulka pakalpojumu nedzirdīgajiem šādos gadījumos.

Konferences rezultātā taps uzņemts rezolūcijai par zīmju valodām

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

un profesionālajiem zīmju valodas tulkjiem. To H. Stīvensa šā gada beigās prezentēs kādā EP plenārsēdē. Eiropas nedzirdīgo kopiena cer, ka tā dos stipru stimulu zīmju valodas pilnīgai atzīšanai visās ES dalībvalstīs un liks tām pārskatīt un veikt nepieciešamos labojumus jau esošajos valsts tiesību aktos. Jo tikai tādā veidā ir iespējams uzlabot zīmju valodas tulkus situāciju un sagatavot jaunus tulkus atbilstošā līmenī, kas nodrošinātu nedzirdīgo eiropiešu pilnvērtīgu dalību visās dzīves jomās uz vienlīdzīgiem pamatiem ar pārējiem.

Enerģiskās nedzirdīgās beļģu deputātes Stīvensas veikumu augstu novērtējusi ne tikai Eiropas nedzirdīgo kopiena, bet arī viņas pārstāvētā politiskā grupa Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa (ECR). Tā viņu izvirzījusi Eiroparlamenta prezidenta amatam, kura vēlēšanas notiks 2017. gada janvārī.

Aizvadīto konferenci atbalstīja vai-

rāk nekā 60 EP deputāti no visas Eiropas un dažādām politiskajām grupām.

No Latvijas Nedzirdīgo savienības piedalījās: LNS valde – Edgars Vorslovs, Inese Immure, Māra Lasmane, Ivars Kalniņš, Brigita Lazda un LNS aktīvisti – Aldis Ādamsons, Jadviga Bočkāne, Juris Grundulis, Vita Kamare, Zane Kristapsonne, Kristaps Legzdiņš, Karina Pavlova, Regīna Rizika, Rota Gulbe, Gunta Vazdiķe, Arta Birzniece – Siliņa, Inese Geduša, Nadežda Jefremova, Ilona Liniņa un Kristīne Magone. Viņu dalība konferencē nodrošināta, pateicoties EP deputātu Sandras Kalnietes (pārstāv Eiropas Tautas partijas (Kristīgie demokrāti) grupu) un Roberta Zīles („Eiropas Konservatīvo un reformistu” grupa) atbalstam. **Oficiālo tulkojumu latviešu zīmju valodā ES Parlamentā nodrošināja Dace Pīterniece un Žanete Škapare**, kurām izmaksas sedza H. Stīvensas birojs.

Tajā pašā dienā pirms konferences Sandra Kalniete (*attēlā pa kreisi*) un

Roberts Zīle (*attēlā pa labi*) iepazīstināja LNS delegāciju ar Eiropas Parlamenta darbu, pastāstīja par savu darbu, par paveikto un atbildēja uz grupas dalībnieku jautājumiem. LNS delegācija apmeklēja arī EP muzeju, kas piedāvā lielisku ieskatu par Eiropas Savienības (ES) izveidošanu un parlamenta darbu.

LNS valde izsaka pateicību:

EP deputātiem Sandrai Kalnietei un Robertam Zīlem par sniegto finansiālo atbalstu, kas ļāva LNS aktīvistiem piedalīties unikālajā konferencē un, sēžot EP zālē, uz brīdi iejusties EP deputāta lomā.

Tāpat LNS pateicas Jānim Karalim, S. Kalnietes palīgam, un Gunai Zaķei – Baltajai, Roberta Zīles palīdzībai, par rūpēm, nodrošinot LNS delegācijas ierašanos Briselē. ▲

Inese Immure

Foto: Juris Grundulis, Jānis Karalis un Guna Zaķe-Baltā

Vērojumi, izjūtas, iespaidi konferencē

Žanete Škapare: Kopējais iespaids ir neapraķstāms!

“Es nebiju LNS grupā. Bijām ar Daci Pīternieci izvirzītas kā brīvprātīgie tulkji no Latvijas tulkot ES parlamentā konferences laikā. Katrs tulkis izmantoja austiņas,

un, protams, manās austiņās viss skanēja latviski.

Kad tulkoju, redzēju mūsējos, stāvēju viņiem tieši pretī uz paaugstinājuma. Sākumā bija satraukums, bet tad viss pārgāja. Man patika tulkot! Konferencē katrai delegācijai bija savs zīmju valodas tulkis, kuram bija nodrošināts mutiskais tulkojums dzimtajā valodā. Bija arī ekrāns, bet tur rādīja vairāk runātājus.

Tik daudz cilvēku vienā zālē, tik daudz tulkus vienlaicīgi tulko dažādās zīmju valodās. Katrā ziņā man tā bija pirmā pieredze tulkot tik lielā auditorijā. Starplaikos, kad tulkoja Dace, vēroju, kā tulko citu valstu surdotulkus. Tiešām interesanti.

Labprāt vēlreiz brauktu tulkot. Mums, reģionu tulkjiem, bieži vis nesanāk tulkot lielās konferencēs vai semināros. Bet tas ir labs treniņš. Es sapratu vēl vienu lietu – ka man vajag atsvaidzināt, papildināt un atjaunot savu angļu valodu.”

Inese Geduša: Tādu iespēju nav bijis daudz...

Kad uzzināju, ka būs iespēja tikties ar deputātu no Latvijas Ro-

bertu Zīli un konferencē Briselē tiks apspriestas zīmju valodas un tulkus tēma, man ļoti gribējās tur būt klāt.

Tādu iespēju nav bijis daudz un turklāt, kā izrādījās, tieši šis brauciens bija ļoti vērtīgs. Es vispār pirmo reizi mūžā lidoju ar lidmašīnu. Jutos nedroši, dvēselīte trīcēja, palīdzēja mana humora izjūta un grupas biedri, kas atbalstīja mani. Arī uz pasākumu ārzemēs es biju pirmo reizi.

Nevaru izteikt tās emocijas, kas mani pārņēma, kad lielajā sēžā zālē vēroju daudz konferences dalībniekus un surdotulkus, kuri savas valsts delegācijai tulkoja katrs savā

nacionālajā zīmju valodā, un tādu tur bija 31! Mūs visus vienoja kopības sajūta, neskatoties uz daudzvalodību un kultūras atšķirībām. Diemžēl visi tulkji no citām valstīm bija tik aizņemti, ka nesanāca ar kādu tuvāk iepazīties.

Atceros, kā nedzirdīgais eirodeputāts no Ungārijas Adams Kosa teica, ka 28. septembris ir vēsturiska kopā sanākšana un viņam paliks atmiņā uz mūžu, jo šajā dienā sapulcējušies dalībnieki un tulkji no daudzām ES valstīm. Arī Helga Stīvensa ir nedzirdīga deputāte un EP cīnās par nedzirdīgo tiesībām.

Pēc EUD prezidenta Marku Jokinena pētījuma, daudzās valstīs joprojām ir tulkus deficīts.

Tiekoties ar eirodeputātu Robertu Zīli, sapratu, ka viņa ikdienas darbs ir ļoti atbildīgs un Latvijai kā mazai valstij diemžēl ir mazs vietu skaits Eiroparlamentā. Zīle stāstīja,

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

ka EP deputātam jābūt aktīvam un bieži jābrauc uz savu valsti tikties ar cilvēkiem, citādi viņu aizmirst. Viņš darba darīšanās kaut kur lido vismaz vienu reizi nedēļā. Es viņam pajautāju, vai tiešām Lielbritānija izstājusies no ES uz neatgriešanos. Viņš atbildēja, ka jā, jo, ja reiz lēmums pieņemts, tas jāpilda.

6. oktobrī mūsu Rēzeknes RB notika pasākums – sanākušajiem biedriem tajā stāstīju par saviem novērojumiem un iespaidiem Eiroparlamentā (skat. foto). Arī sestdien, 8. oktobrī, kad mūsu biedrība atzīmēs Nedzirdīgo dienu un būs cilvēki no laukiem un citām pilsētām, es viņiem rādīšu savus Briselē uzņemtos foto un video un pastāstīšu, kā viss notika.” ▲

2015. gada labākās biedrības pārstāvji arī apmeklēja Eiroparlamentu

Stāsta surdotulks AIVA ŠILINSKA: “Mēs, 4 cilvēki no Smiltenes RB, arī bijām Briselē, Eiroparlamentā, lielas 30 cilvēku grupas sastāvā kopā ar citu Latvijas NVO dzirdīgiem pārstāvjiem. Braucienu mums LNS vadība piešķirā kā Gada labākajai biedrībai – 2015.

No Smiltenes braucienam tika izvēlēti 2 biedri, kuri darbojas biedrības labā, palīdz ar savām darba rokām – šoreiz tāda iespēja apskatīt Briseli kopā ar biedrības vadītāju Anitu Cepili un tulkus bija Vladimiram Utreckim un Andrim Šilinskim, kuri vienmēr palīdz sakārtot biedrības telpas, tā teikt, kā tehniskie aktīvistu. Vēl piebūrdi, ka Vladimiram vispār šis bija pirmais brauciens, viņš nekur nekad nav bijis ārpus Latvijas. Brauca arī biedrības priekšsēdētāja.

Mūsu brauciena mērķis nebija tā konference, uz kuru aizbrauca lielākā daļa no LNS.

Mums bija paredzēts viesoties Eiropas Parlamentā, iepazīties ar tā darbu un telpām un tikties ar deputātu Krišjāni Kariņu. Šī tikšanās noritēja ļoti interesanti, jo viņš pastāstīja, ko dara, kādā partijā darbojas un kādi ir šīs partijas mērķi un sasniegumi, par kolēģiem, ne tikai tiem, kuri ir no Latvijas, bet arī no citām valstīm.

Tad vēl viņš skaidroja, pie kādiem likumprojektiem pašlaik strādā. Pašlaik “drafta” versijā (kā uzmetums) ir likumprojekts **par telefona sakaru viesabonēšanas atcelšanu**, kuram nākamā gada 1. janvārī būtu jāstājas spēkā, diemžēl tā apstiprināšana ir ievilkusies tā, ka var prognozēt – šis likums varētu stāties spēkā tikai uz vasaras pusi (labākajā gadījumā).

Pašlaik intensīvi tiek strādāts arī pie likumprojekta par gāzes tarifiem, kas pašlaik arī mums ir aktuāls, jo vienīgais monopols ir Krievijai, kura diktē noteikumus. Tie pašlaik ir lielākie projekti, pie kuriem strādā arī Kariņa komanda un partija. Jautājumu bija maz, galvenokārt par šo gāzes projektu. Tika runāts arī par Turcijas uzņemšanu ES, par Francijas un Vācijas situāciju un, protams, arī par bēgļiem.

Pēc tam devāmies vakariņās. Visu šo laiku, sākot no Rīgas lidostas, ar mums kopā bija arī Kariņa padomnieks

Krišjānis Bušs. Bija arī kultūras programma – Briselē apskatījām ievērojamākos objektus, tika nogaršoti beļģu tradicionālie ēdieni. Paldies!

Mani iespaidi par visu – nebiju gaidījusi, ka Kariņa kungs būs tik pieejams un vienkāršs. Visu paredzēto laiku veltīja tikai mūsu grupai, pats izvadāja pa Parlamentu, aizveda uz savu kabinetu, pavadīja. Ļoti patīkami. Un vēl tas, ka viņš vairākas reizes atvainojās, ka nevarēs doties vakariņās ar mums. Viņš teica, ka tā vispār ir pirmā reize, kad nedodas līdzī, jo ir slims. Viņš atstāja labu iespaidu par sevi.

Par pašu Briseli – nezinu... neteikšu, ka biju stāvā sajūsmā.

Ir jau skaisti un vēsturiski objekti, kurus varētu apjūsmot. Bet pati pilsēta kā tāda – ne īpaši patīka, neuzrunāja mani. Arī diezgan netīra, salīdzinot ar mūsu Rīgu un citām lielākajām Latvijas pilsētām – pat nestāv klāt. Šokējoši bija redzēt, ka pilsēta pilna ar bēgļiem, bomži guļ uz ielas, pat veselas ģimenes tur ar maziem bērniņiem, daži pat vēl zīdainīši. Briesmīgi. Brīnos, ka sociālais dienests nepalīdz. Pie mums kaut ko tādu nevarētu iedomāties. Tādus ielas gulētājus es biju redzējusi arī Romā, jau tad biju izbrīnīta, bet tie bija večuki, bet, ka Briselē bērni uz ielas dzīvo, – tas man likās nepieņemami.

Bija patīkami, ka satikām savējos gan viesnīcā, kurā bijām apmetušies, gan Lielajā laukumā. Jauki bija dalīties ar iespaidiem un jaunumiem.” ▲

Sagatavoja: Zigmārs Ungurs

Daugavpilieši fotogrāfē un sporto

Pašlaik pilnā sparā tiek turpināta Daugavpils pilsētas domes un LNS finansētā projekta "Daugavpils – iespēju pilsēta visiem" realizācija, kuru jau vairākus mēnešus īsteno LNS Daugavpils reģionālā biedrība. Projekta ietvaros notiek sagatavošanas darbi fotoizstādei "Daugavpils pilsēta – zināmais un nezināmais", pašlaik tiek atlasītas fotogrāfijas par 8 tematiem un gatavoti to apraksti.

Gatavojoties fotoizstādei, notika pārruna ar vienu no projekta dalībniecēm **Gaļinu Guru**, kura arī pati daudz fotografēja un savas fotogrāfijas pieteica dalībai fotoizstādē. Gaļina atzīst, ka ērtāk viņai bija fotografēt ar planšetdatoru, ar mobilo telefonu vai fotoaparātu. Visvairāk viņai iepaticies fotografēt parkus, īpaši Dubrovina parku Daugavpils pilsētā, kur viņai patīk kopā ar meitu pastaigāties un vērot strūklakas.

Gaļina fotografēja, gan vienkārši ejot uz darbu vai no darba uz mājām, gan arī tad, kad brīvdienās atpūtās kopā ar ģimeni. Daugavpils pilsētā ir ļoti daudz skaistu vietu, un viņa atklāj, ka patiesībā sākotnēji fotografēt nemaz tā nepatika. Projekta aktivitātēs iesaistoties, šī nodarbe pat ļoti iepatikusies, jo tā ļāvusi daudz ko uzzināt par to, kas pilsētā mainās, kas parādās kā kaut kas jauns un neparasts. Pārsvārā visi foto tapa pilsētas centrā netālu no biedrības telpām.

Pirms fotoizstādes projekta vadītāja Elvīra Čaika, vadītāja asistente Karīna Pavlova un fotoapmācību speciālists Juris Grundulis kopā ar projekta dalībniekiem atlasīja fotogrāfijas, meklēja informāciju par konkrēto fotoattēlā redzamo vietu, gatavoja tām saturiski vērtīgu un interesantu aprakstu, tā sasniedzot izstādes mērķi – atklāt Daugavpili no vēl nezināmas puses cilvēkiem, kuri atnāks uz fotoizstādi, parādot šīs pilsētas vienreizīgo skaistumu.

Projekta ietvaros tiek organizētas arī galda un izklaidējošās sporta spēles ar mērķi parādīt nedzirdīgajiem cilvēkiem, ka pastāv dažādas brīvā laika lietderīgas pavadīšanas iespējas – var iesaistīties tajās aktīvi un veselīgi. Pateicoties projekta finansējumam, iegādāts sporta inventārs: novusa galds, kijas, kauliņi, ripas; dambrete, šahs, darta spēle (šautriņu mešana) utt.

Projekta vadītāja LNS Daugavpils RB priekšsēdētāja **Elvīra Čaika** saka: "Esmu ļoti priecīga, ka mums bija iespēja iegādāties jaunu sporta inventāru, jo

pirms tam mēs izmantojām inventāru, kuru pati kādreiz atnesu uz biedrību no savām mājām un kurš jau bija nokalpojis savu laiku.

Pašlaik notiek sporta nodarbības, kuras dod iespēju nedzirdīgajiem cilvēkiem labi un kvalitatīvi pavadīt savu brīvo laiku, uzlabot sociālās prasmes. Mūsu klubā sporta nodarbības var apmeklēt bez maksas. Nedzirdīgajiem cilvēkiem nav naudas, lai varētu atļauties apmeklēt tās citās vietās. Turklāt te, klubā, nedzirdīgie cilvēki ir savā vidē, var brīvi sarunāties zīmju valodā, kas ir ļoti svarīgi, jo sniedz drošības sajūtu, nodrošina brīvu atmosfēru, ļauj atslābināties no spriedzes un stresa."

Daugavpils RB aktīva biedre un projekta dalībnice **Valentīna Staškeviča** dalās savos iespaidos: "Man sagādā prieku, ka ir pieejams pilnīgi jauns sporta inventārs, piemēram, pašlaik man ir iespēja spēlēt novusu, jo šī spēle atgriež mani jaunībā, gribas spēlēt un izjust daudz pozitīvo emociju. Novusa spēlē man patīk uzvarēt, dabūt vairāk punktu, Galda spēļu sarakstā novusa spēle man ir pirmajā vietā, otrajā vietā ir šautriņu mešana un trešajā – dambrete. Mājās man nav tādu galda sporta spēļu, tāpēc es izmantoju iespēju un nāku uz klubu, apmeklēju sporta aktivitātes, tajā pašā laikā gan pavadot labi laiku, gan gūstot iespēju komunicēt/satīkties ar saviem biedriem".

Vēl viena kluba biedre un projekta dalībnice **Anita Slavinska** stāsta: "Ļoti priecājos, ka mūsu biedrībā iegādāts jauns sporta inventārs, es izmantoju to – nāku spēlēt novusu, dambreti, šahu, jo, pateicoties galda spēlēm, mūsu smadzenes strādā labāk. Sporta aktivitātes palīdz man lietderīgi aizpildīt brīvo laiku, kā arī ir iespēja satikt citus cilvēkus, parunāt ar tiem. Gribētos vēl, lai biedrībā būtu pieejamas nūjas nūjošanas nodarbībām. Varbūt tās būs iespējams organizēt nākamā projekta ietvaros."

Projekta komanda aicina LNS Daugavpils pilsētas teritorijā dzīvojošos nedzirdīgos cilvēkus nākt uz biedrību un piedalīties piedāvātajās aktivitātēs, nesēdēt mājās, nebūt pasīviem, jo biedrībā piedāvātas daudzas iespējas uzlabot savu dzīves kvalitāti, piedaloties projekta organizētās aktivitātēs.

Par galda spēļu norises laikiem varat uzzināt pie projekta vadītājas Elvīras Čaikas.

Paldies par finansiālo atbalstu Daugavpils domei un biedrībai "Latvijas Nedzirdīgo savienība", kā arī par informatīvo atbalstu sadarbības partneriem SIA "LNS Rehabilitācijas centrs", Latgales Centrālajai bibliotēkai, Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūrai. ▲

Raksta autore: Regīna Radkeviča un Karīna Pavlova
Foto: no LNS Daugavpils RB arhīva

Projekts "Daugavpils – iespēju pilsēta visiem" tiek īstenots ar Daugavpils pilsētas domes un biedrības finansiālo atbalstu, to īsteno Daugavpils reģionālā biedrība.

Liepājnieki dejo gadalaiku noskaņās!

Pateicoties projektam "Gadalaiku noskaņas", LNS Liepājas biedrības nedzirdīgajiem cilvēkiem ir iespēja divas reizes mēnesī apmeklēt dejošanas nodarbības, kuras pasniedz Aldis Ādamsons.

Šoreiz piedāvāju sarunu par dejošanu un ar dejošanas nodarbībām saistītām jau pieminētā projekta dalībniecēm **Ilzei Jaunzemei un Diānai Grenevicai**. Abas projekta dalībnieces piedalās ne tikai dejošanas nodarbībās, bet arī uzstājas tādos LNS nozīmīgos pasākumos kā Nedzirdīgo diena, pašdarbības festivāli, jubilejas.

Varbūt kāds no Liepājas RB biedriem izlasīs šo rakstu un gribēs pievienoties dejošanas nodarbībām? LNS Liepājas RB durvis vienmēr ir atvērtas katram interesentam.

Atbild ILZE JAUNZEME, Liepājas RB biedre un valdes locekle

Cik ilgi jūs jau piedalāties dejošanas nodarbībās?

Man grūti pateikt, liekas, sen... Vispār uz nodarbībām sāku nākt pirms daudziem gadiem, agrā jaunībā, kad man vēl nebija izveidojusies sava ģimenes dzīve. Kad piedzima bērni, tad bija pauze, bet tagad, kad mazie jau paaugušies, atkal atsāku apmeklēt dejošanas nodarbības.

Kāpēc apmeklējat deju mēģinājumus tieši šī projekta ietvaros?

Atbilde ir vienkārša – jo man tas patīk, tā ir mana sirdslieta, mans piepildītais brīvais laiks, kur varu radoši izpausties, radīt jaunas idejas, dalīties ar tām. Kopā ar citiem tās realizēt uz skatuves, kas arī ir ļoti svarīgi.

Kādas dejas jums vislabāk patīk?

Man patīk visāda veida dejas, ar jaunu skatījumu un pieeju; vienmēr ir interesanti iemācīties arī kaut ko vēl nezināmu un neparastu.

Ko vajadzētu uzlabot vai pilnveidot dejošanas nodarbību norisē?

Vēlētos, lai katru reizi būtu jūtama radoša pieeja dejošanas nodarbībām, lai tās notiek regulāri un cilvēki, kuri tiešām vēlas apmeklēt šīs nodarbības, nāktu un darbotos kopā ar atvērtu sirdi, ar patiku, nevis tikai «ķeksīša» pēc vai tāpēc, ka tur jābūt. Pasniedzējam jābūt stingram, noteiktam, radošam un precīzam savā rīcībā, jo tikai tā dejojāji var efektīvāk apgūt dejas mākslu

un labāk parādīt sevi priekšnesumos koncertu laikā.

Kāpēc nedzirdīgajiem cilvēkiem būtu jādejo?

Manuprāt, nedzirdīgajiem cilvēkiem tas jādara tāpēc, ka tā viņi var izpaust savu esošo enerģiju un reizē iegūt jaunu, veicināt domāšanu, uzlabot stāju un vispār savu pašsajūtu. Kā piemēru varu pateikt, ka man dejošana ir kā relaksācija pēc garas, nogurdinošas darba dienas.

Kāda rakstura īpašības var apgūt nedzirdīgs cilvēks caur dejošanu?

No savas pieredzes varu teikt – patstāvību, noteiktību, precizitāti, jo dejošanā katram pašam ir jāseko līdzi, kur viņš stāv, kur pēc tam viņam jābūt, ar ko un kā tieši jābūt utt.

Atbild DIĀNA GRENEVICA, LNS Liepājas RB biedre
Cik ilgi nodarbojaties ar dejošanu?

Jau no skolas laika, kopš 10 gadu vecuma. Liepājas biedrībā dejojot sāku apmēram pirms pieciem gadiem, kad ar ģimeni pārcēlos no Talsiem uz Liepāju.

Kāda jums ir motivācija apmeklēt deju nodarbības projekta ietvaros?

Apmeklējot dejošanas nodarbības, es pilnveidoju sevi fiziski un garīgi, saglabājot gan rīcības, gan prāta elastību.

Kādas dejas vislabāk patīk?

Mūsu pašu! Man patīk tautiskās dejas.

Ko varētu uzlabot vai pilnveidot dejošanas nodarbībās?

Vēlētos uzlabot komunikāciju un savstarpēju sa-

prašanos ar citiem biedriem, iemācīties jaunas dejas, būt drosmīgākai, uzkāpjot uz skatuves.

Projekta vadītāja **Gundega Paņķo** uzskata, ka nedzirdīgajiem cilvēkiem, tāpat kā dzirdīgajiem cilvēkiem, jādejo, jo dejošana tos iedvesmo un dejojot nedzirdīgie cilvēki it kā atveras, vieglāk iekļaujas/integrējas sabiedrībā, kļūst drošāki, mācās savstarpēji sazināties, sajust. Caur dejošanu mūzikas vibrāciju nedzirdīgajiem cilvēkiem var iemācīt pilnveidot tādas rakstura īpašības kā neatlaidību, disciplīnu, gribasspēku, uzmanību.

Dejošanas nodarbību pasniedzējs **Aldis Ādamsons** uzsver, ka dejošanā ir svarīga kustību izjūta un stāja, ka galvenais dejā ir izprast deju soļus un mācīties improvizēt.

Dejošana, no vienas puses, disciplinē, palīdz attīstīt un pilnveidot savas prasmes, bet no otras – iemāca radoši izpausties, jo tā ir lieliska iespēja nedzirdīgajiem cilvēkiem izdaiļot savu dzīvi, izjust pozitīvas emocijas, jo viņi, kaut arī nedzird skaņas, toties lieliski sajūt vibrāciju, ritmu, un tas ir jāizmanto kā iespēja sevi attīstīt caur dejošanu. ▲

Teksts: LNS projektu koordinatore Karīna Pavlova un projekta vadītāja Gundega Paņķo
Foto: Juris Grundulis

Projektu „Gadalaiku noskaņas” finansē Liepājas pilsētas pašvaldība (700,00 EUR, 52,63 %) un līdzfinansē LNS sadarbības partneris SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” (630,00 EUR, 43,37%). Kopējās projekta izmaksas sastāda 1330,00 EUR (100%).

Sākumu lasiet 1.lpp.

Fotoizstāde “Nedzirdīgie VAR!”

Fotoizstādei tika iesūtītas 14 fotogrāfijas. Noteikumos bija paredzēts, ka bildei jābūt uzņemtai darbavietā un mērķis bija parādīt, cik daudzveidīgās profesijās nedzirdīgie var strādāt.

Visvairāk pacentās liepājniece **Gunta Vazdiķe**, kas 4 fotogrāfiju sērijā “Darbs ar sarežģītām konstrukcijām I – IV” bija nofotografējusi savus biedrus Agri Valdmani, Sandi Vazdiķi, Vladimīru Grenevicu un Omari Jaunzemi viņu darbavietā SIA “Aile grupa”, kur viņi strādā par metāla apstrādātājiem.

Inese Geduša izstādē piedalījās ar divām fotogrāfijām. Fotogrāfijā “Sapņu

zābaciņš” attēlots SIA “Krištāla kurpīte” apavnieks Normunds Kolangs, arī otrajā foto “Kā rodas kurpīte?” – šīs pašas firmas apavnieks Sergejs Kravalis. Viņi visi ir Rēzeknes RB biedri.

No Liepājas tika atsūtīta fotogrāfija, neminot autoru, tajā attēlots Jānis Skudra, “AE Partner” elektroiekārtu montētājs.

Vienīgais selfijs fotoizstādē bija **Riharda Pukša** “Street Burgers” pavāra pašportrets.

Jelgavnieks **Māris Veidemanis** fotogrāfijā “Nesakiet – nevaram 1” iemūžinājis savu darbavietu Valdi Plataci. Savukārt pats **Valdis** fotogrāfijā “Nesakiet – nevaram 2” uzņēmis Māri. Abi ir metinātāji SIA “VT – EAST”.

No Norvēģijas tika saņemta **nezināma darbavietā** uzņemta fotogrāfija,

kurā redzams LNS biedrs Juris Kraģis savā darbavietā GISAB (Norvēģijā, Oslo), kur viņš strādā par metinātāju.

Ivars Kalniņš fotoizstādei iesūtīja foto ar nosaukumu “Nav patiesākas mīlestības kā mīlestība pret ēdienu”, kurā attēlots Jūrmalas kafējnīcas “Brown sugar” pavārs Intis Zvirbulis.

Arī no Daugavpils tika saņemta viena fotogrāfija, kuras autore ir **Inna Semjonova**, bet fotogrāfijā redzams SIA BELMAST metinātājs Aleksandrs Semjonovs.

Iloņa Ozola izstādē piedalījās ar foto “Bērni – mūsu nākotne”, kur savu mazo audzēkņu ielenkumā attēlota Rīgas pirmsskolas izglītības iestādes “Dzintariņš” skolotāja Māra Lasmane.

Pasākumu laikā darbojās bērnu stūrītis, kur vecāki varēja atstāt savus bērnus rotaļāties, bet paši darīt ko citu: izpētīt LNS muzeju, aplūkot fotoizstādi vai baudīt svētku koncertu.

Svinīgais koncerts

LNS prezidents, atklājot svētkus, deva vārdu Latvijas Zaļās partijas priekšsēdētājam **Edgarā Tamaram**, kurš nolasīja Latvijas Republikas Ministru prezidenta Māra Kučinska apsveikumu nedzirdīgo kopienai svētkos. Svētku svinīgo daļu vadīja Elfa Zariņa.

Pl. 15 sākās svētku koncerts, kurā starp priekšnesumiem tika demonstrēti arī videostāsti “Nedzirdīgie dzirdīgo pasaulē”. Savus videostāstus izstāstīja mazā, tikai 5 gadus jaunā Monta Intsone, Veronika Lavrenova, Edgars Pļaviņš, Olga Anufrijeva – Frolova un Jolanta Znotiņa.

Priekšnesumi sākās ar **Rīgas Raiņa 8. Vakara (maiņu) vidusskolas** integratīvās grupas “Alias&Rītausma” muzikālo uzvedumu “Līgavu medības”. Šī izrāde šogad jūnijā Liepājā notikušajā piektajā Latvijas bērnu un jauniešu teātru festivālā “Spēlēsim te-ātri” ieguva Labākās izrādes titulu.

Rīgas RB **Tukuma grupa** uzstājās ar deju “Mūsu skolas laiks”. Bet nākamais priekšnesums bija pārsteigums – pirmo reizi Rītausmā uzstājās **Daugavpils logopēdiskās internātpamatskolas – attīstības centra** jaunie aktieri teatralizētā uzvedumā “Anniņa vanniņa” (attēlā).

Dejas un melodeklamācijas apvienojumu “Sasauc smieklus izklīdušus” demonstrēja **Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātvīdusskolas – attīstības centra un Valmieras RB** apvie-

notais radošais kolektīvs, kurā no Valmieras RB piedalījās Sintija Kārklīņa, Inese Medne un Jānis Immurs.

Rīgas internātvīdusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem melodeklamācijā “Aicinājums” jauki uzstājās 1. – 4. klašu mazuļi.

Ventspils RB uz koncertu bija atvedusi uzvedumu/melodeklamāciju “Sens ir tas stāsts”. Deju – improvizāciju “Pie zilās jūras” ar interesantām skatuves dekorācijām parādīja **Smiltene RB Alūksnes grupa**.

Liepājnieki atkal dziedāja par savu pilsētu “Tavā un manējā Liepājā”, bet Rīgas RB **Jelgavas grupa** rādīja teatralizētu uzvedumu “Autobuss un šūpoles”.

Par pārsteigumu parūpējās **dienas centra “Rītausma”** dejotājas un soliste **Regīna Rizika**, kas izpildīja jauniestudējumu – melodeklamāciju/deju “Par pēdējo

lapu”.

Patika **Rēzeknes RB** jestrie futbolisti, kas gan uz skatuves, gan zālē sacēla jautrību ar savu uzvedumu “Treniņš”.

Kā beidzamie uzstājās paši **rītausmieši** ar deju/melodeklamāciju “Dzied un dejo Rītausma”, kā vienmēr – krāšņi, bet svinīgais koncerts noslēdzās ar visu kopīgi dziedāto LNS himnu “Še, kur līgo priežu meži”. ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Juris Grundulis

Pateicības

LNS prezidents **Edgars Vorsklovs** un viceprezidente **Inese Immure** pateicās gan mazajiem, gan lielajiem aktieriem/melodeklamētājiem/dejotājiem.

Visi radošie kolektīvi un skolas saņēma Pateicības rakstus par nedzirdīgo kultūras un tradīciju stiprināšanu, piedaloties Nedzirdīgo dienas koncertā.

Pateicības rakstus saņēma arī fotoizstādes “Nedzirdīgie VAR!” foto autori un fotogrāfijās attēlotie varoņi.

Pēc koncerta Rīgas RB piedāvāja saviesīgu vakaru ar dažādām spēlēm, konkursiem, priekšnesumiem.

Šajā dienā Rītausma bija apmeklētāju pārpildīta un visus vienoja prieks par Mūsu Svētkiem, interesantajiem pasākumiem un krāšņo koncertu.

Nedzirdīgo diena arī biedrībās

Ventspilij – 64. jubileja!

17. septembrī ventspilnieki, svinot Nedzirdīgo dienu, reizē atzīmēja savas biedrības 64. dzimšanas dienu.

Šajā skaistajā un saulainajā dienā biedrības priekšsēdētāja Raisa Civkunova novēlēja visiem biedriem možu garu, veselību, labu garastāvokli turpmākajās gaitās.

Ar klusuma brīdi tika pieminēts Ernests Lavendelis, kurš šogad aizgāja mūžībā.

Pasākuma otrajā daļā klātesošie noskatījās video par šogad notikušajiem pasākumiem.

Tika sveikti aktīvisti un godināti jubilāri. Pēc tam visi sēdās pie pašu saklātā galda. Notika dažādas spēles un atrakcijas. Beigās pasniedza torti un katram valdes loceklim bija jānopūš svecīte, iedomājoties kādu vēlēšanos. Lai tad nu piepildās! ▲

*Raisa Civkunova
Foto: Marija Pāne*

Smiltenē un Alūksnē – prāta spēles

Sagaidot Nedzirdīgo dienu, Smiltenes RB organizēja prāta spēles gan Smiltenē (15. septembrī), gan Alūksnē (20. septembrī). Tēma bija par LNS vēsturi. Prāta spēlē Smiltenē piedalījās 15 dalībnieki, bet Alūksnē – 17 censoņi. Bija gan viegli, gan grūti jautājumi, bet dalībnieki tomēr centās risināt visus uzdevumus. ▲

*Anita Ceple
Foto no Smiltenes RB arhīva*

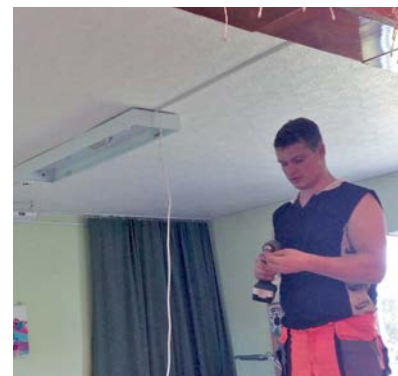
Valmierā: vairāk gaišuma, vairāk smaidu

Nedzirdīgo nedēļa Valmierā bija notikumiem bagāta – pirmkārt, galvenā pasākumu zāle ieguva jaunu apgaismojumu.

Materiālu iegādi finansēja SIA "LNS Nekustamie īpašumi", savukārt savas darba prasmes Valmieras RB telpu apgaismo-

šanā ieguldīja mūsu pašu biedrs Armands Felkers.

Valmieras biedrībā ir daudz pensionāru un cilvēku ar redzes traucējumiem, kuriem ļoti svarīgs labs un kvalitatīvs apgaismojums. Liels paldies Armandam par viņa elektriķa dotībām un SIA "LNS Nekustamie īpašumi" par iespēju atrast līdzekļus materiālu iegādei. Tagad, rudens un ziemas tumšajam laikam nākot tuvāk, valmieriešiem nebūs jāsatraucas par tumšām telpām.

17. septembrī turpinājās Nedzirdīgo dienai veltītā tradīcija sadarbībā ar SK "Tālavas NS" – "BOCCIA" spēle īpaši ģimenēm, kurā ir 1. un 2.gr. invalīdi. Šogad bija 3 komandas, kopumā 9 cilvēki.

Uz pasākumu ieradās 32 cilvēki. Bez tam notika vēl daudzas citas aktivitātes – šautriņu mešana, sarunas. Bija arī laiks, kad varēja papļāpāt ar sen nesatiktiem draugiem un paziņām, pabaudīt kafiju, tēju ar cepumiem un kļiņģeri. Liels paldies mūsu pasākumu atbalstītājam SIA "Rimi Latvija".

Sakām sirsnīgu paldies arī "Tālavas Nedzirdīgo sports" vadītājai Nadeždai Jefremovai par organizētām BOCCIA sacensībām. Visiem ļoti patika! ▲

*Dace Lāce un Nadežda Jefremova
Foto: Sintija Kārklīņa un Igors Kurzenkovs*

Ļaviņieši – apstaigā LNS īpašumus

Ari Ļaviņu RB Nedzirdīgo dienu savā biedrībā atzīmēja 17. septembrī. Ļaviņiešiem tā iesākās ar visa laba novēlējumiem svētkos, ko viņi izteica cits citam.

Katrs dalībnieks atnesa groziņu tējas galdam, tika dalīta svētku torte. Pēc tam biedri izstaigāja zemes īpašums apkārt LNS piederošajai ēkai. Šajā mini ekskursijā biedri aplūkoja katru koku, šķūni, aku u.c.

Mājas ilggadīgā iedzīvotāja Ļaviņu RB biedre Manefa Uljanova iejutās gides lomā un pastāstīja, kā katra no aplūkotajām lietām radusies. Biedri bija tā aizrāvušies, ka pat piemirsa nofotografēties. ▲

Informēja: Ainārs Osmanis

Aprakstus par to, kā Nedzirdīgo dienu svinēja Rēzeknē, Kuldīgā, Liepājā un Daugavpīlī lasiet novembra "Kopsolī" 11. nr.

Rēzeknē: Bija sagatavoti dažādi materiāli

Atvērto durvju dienā bija ieradusies žurnāliste no avīzes "Rēzeknes Panorāma" (krievu valodā) un vēl pāris dzirdīgu interesentu. Žurnāliste sīki izjautāja par nedzirdīgo cilvēku dzīvi ikdienā, darba iespējām, izglītību, profesionālo izaugsmi un biedrības ikdienu.

Divas sievietes interesējās par iespējām apgūt zīmju valodas tulka profesiju, par tehniskajiem palīgīdzekļiem, par dažādiem faktiem, piemēram, cik Latvijā ir nedzirdīgu cilvēku u.c.

Biedrības aktivisti kopā ar Inesi Geđu bija izveidojuši tehnisko palīgīdzekļu izstādi ar dažādiem tehniskiem palīgīdzekļiem agrāk un tagad. Palīgīdzekļus atnesa pašu biedri, bija inte-

resanti aplūkot sen aizmirstās ierīces. Tur bija gan mobilie telefoni zilā krāsā ar vāciņu, gan arī viens no senajiem modinātājpulksteņiem ar garu vadu, vecie labie teksta telefoni un faksi.

Bija sagatavoti arī dažādi materiāli un video par zīmju valodu un tās apmācību, vēsturi, tulka darbu, nedzirdīgo kultūru. ▲

Teksts un foto: Mārīte Sarkane

Valmierā: Ir interese par zīmju valodu

Atvērto durvju dienā 20. septembrī biedrībā ieradās 7 interesenti, to skaitā trīs mediju pārstāvji.

Atnāca kāds pāris, kuram dēls ir ar dzirdes traucējumiem. Viņus interesēja tas, kā labāk sazināties ar savu 2. klases skolēnu, kurš pārsvarā sarunājas tieši zīmju valodā. Abi vecāki vēlējās iegūt pamatzināšanas zīmju valodā, lai sa-

prastu, ko dēls vēlas pateikt.

Bija jautājumi, vai Valmierā un tās reģionā pieejami zīmju valodas kursi, kur varētu apgūt kaut nelielas priekšzināšanas, kā iegūt velosipēdista tiesības – kāds ir apmācības process, ko un kā to iespējams veikt pašiem, lai varētu sekmīgi nokārtot teorētisko eksāmenu.

Vienlaicīgi ar šiem cilvēkiem ieradās arī kāds cits kungs ar dzirdes traucējumiem. Izrādās, zīmju valodu viņš nepārvalda, jau ļoti ilgu laiku ir integrējies dzirdīgo sabiedrībā. Vēl ieradās kāda sieviete, kura pašmācības ceļā jau bija apguvusi kādas zīmes. Arī viņai bija vēlme vairāk uzzināt par zīmju valodas tulka darbu, kā arī iespējām, kur to var iemācīties, jo viņa vēlas saistīt savu dzīvi ar nedzirdī-

giem cilvēkiem, kā arī tiem palīdzēt.

Visiem bija interesanti apgūt latviešu zīmju valodas alfabētu, daktilēt savu vārdu nedzirdīgajiem, uzzināt citas viņus interesējošas zīmes. Ieradās arī sabiedrisko attiecību speciāliste no Valmieras pilsētas pašvaldības, kas uzņēma dažas fotogrāfijas, kas tika publicētas sociālajos tīklos. Arī viņai bija iespēja iemācīties daktilu un parādīt savu vārdu zīmju valodā.

Savukārt laikraksta „Liesma” pārstāvjus interesēja zīmju valodas un nedzirdīgo kultūras vispārēja iepazīšana. Tika uzdoti jautājumi gan tieši par tulka darbu – situācijām, kādās tulks var būt nepieciešams, darba specifiku, tāpat arī – vai grūti apgūt zīmju valodu, kur to var iemācīties, kāda ir tās atšķirība no latviešu valodas utt. ▲

Beāte Balode

Kuldīgā: Mēģinājums lauzt ledu

„Mēs gribētu, lai zīmju valodu mācītos dzirdīgie cilvēki,” atzina Latvijas Nedzirdīgo savienības Kuldīgas reģionālās biedrības biedri, kas 20. septembrī interesentus gaidīja atvērto durvju dienā par godu Starptautiskajai nedzirdīgo dienai.

Pa atvērto durvīm Kuldīgas bied-

rībā ienāca novada avīzes *Kurzemnieks* korespondente Inguna Spulniece, un tapa labs raksts, kuru varat izlasīt: <http://www.kurzemnieks.lv/Lai-viens-otru-sadzirdetu>

Kuldīdzniekus apmeklēja arī viena dzirdīga apmeklētāja – sociālā rehabilitētāja Ilona Balode, kura vēlējās vairāk uzzināt par iespējām strādāt biedrībā kā sociālais rehabilitētājs un biedrības vadītājs, interesējās par zīmju valodas tulka profesiju un iespējām apgūt zīmju valodu.

Apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar biedrības ikdienas darbu – kā sociālais rehabilitētājs Guntars Jurševskis palīdz klientiem iz-

mantot tehnisko palīgīdzekli – digitālās vizuālās saziņas ierīci, vērot, kā vizuālās mākslas darbnīcā pasniedzēja Līga Immure biedriem māca apgūt dažādus rokdarbus.

Līga Immure laikraksta žurnālistei atrādīja dāvanu no dienas centra “Rītausma” dalībniecēm – brīnišķīgu gleznu, ko savām rokām pagatavojušas Zigrīda Žukauska, Irēna Veismane, Jadvīga Kučinska, Spodrite Beinarte, Jevgēnija Kuļikova, Helēna Novicka un no visas sirds dāvājušas Kuldīgas biedrības biedriem Nedzirdīgo dienā. Par dāvanu lielu paldies saka visi Kuldīgas biedrības biedri! ▲

Žanete Škapare
Foto: Aivars Vētrājs

No viceprezidenta līdz savam biznesam

LNS Pļaviņu RB priekšsēdētājam, LNS valdes un Domes loceklim Aināram Osmanim 7. oktobrī apritēja apaļa jubileja – 50! Šķiet neticami, ka jaunajam puisim, ko ar grūtībām šķietami pavisam nesen pierunāja uzņemties Pļaviņu RB vadīšanu, jau pusgadsimts.

Pastāsti, lūdzu, par savu bērnību. Kā un kur uzsāki skolas gaitas?

Bērnībā līdz 8 gadu vecumam dzīvoju Talsu rajonā, Dižstendē, pēc tam Skrīveros. Gandrīz visi mani radi ir kurzemnieki, vairāk dzīvo Liepājas pusē. Abi vecāki ir agronomi un strādāja Stendes selekcijas stacijā, kur izmēģināja jaunas graudaugu kultūras. Dažreiz mamma strādāja arī bibliotēkā, kur sāku čakli lasīt bibliotēkas literatūru. Apmeklēju bērnudārzu Rīgā, Ruses ielā, nedzirdīgo grupā.

Kā tev klājās skolā? Ko visvairāk patika/nepatika mācīties?

Pēc bērnudārza apmeklēju Valmieras vārdzirdīgo bērnu internātskolu. Valmieras skolā es savā klasē izcēlos kā matemātiķis, bez problēmām risināju jebkurus ģeometrijas un algebras uzdevumus. Mūsu klasē es, tāpat kā mani klasesbiedri, darīju visādas palaidnības.

Bet biju pirmais, kas skolas laikā pēdējā klasē noorganizēja sev invaliditātes pensijas izmaksāšanu pēc padomju likumiem, un tas bija liels brīnums visiem. Tolaik visi nedzirdīgie saņēma invaliditātes pensiju tikai pēc skolas beigšanas. Vajadzēja tikai par vairākiem vasaras skolēnu brīvdienās nostrādātiem mēnešiem savākt izziņas, ka man jau ir salasījies 1 gada darba stāžs, nokārtot DEĀK invaliditātes izziņu.

Valmieras skolā beidzu visas 12. klases. Pastāvīgu pirmo darbu ieguvu VEF Stučkas telefona aparātu rūpnīcā, kur pie konveijera skrūvēju/montēju telefona aparātus un vienlaikus mācījos Raiņa 8. vakara vidusskolā, lai iegūtu vidējo izglītību.

Kā ienāci LNS?

Beidzot Raiņa skolu 1988. gadā, no-

mainīju darbu uz LNS, vispirms Pļaviņu biedrībā. Es vadu Pļaviņu reģionālo biedrību kopš tā laika un vēl joprojām sabiedriskā kārtā jau 28. gadu. 1995. gadā sāku mācīties ekonomistos Jelgavas lauksaimniecības universitātē, to beidzu 2000. gadā ar iegūtu bakalaura grādu ekonomikā. Bija visādi kuriozi.

Tajā laikā mācījos arī autovadītāju kursus. Vienā dienā sagadījās 2 lieli eksāmeni: no rīta autovadītāja eksāmens Rīgā, bet pēcpusdienā ātri jāpārbrauc uz Jelgavu – uz otro eksāmenu pēcpusdienā.

Kad mācījos Jelgavā un strādāju Pļaviņās, toreizējais LNS prezidents Arnolds Pavlins 1997. gadā uzaicināja mani darbā par LNS galveno grāmatvedi vēl vecajās LNS telpās Rīgā, Jāņa sētā 5.

Pastāsti vairāk par to laiku, kad samērā bieži mainīji darbavietas!

Pirmais darbs LNS galvenā grāmatveža amatā bija iepazīties ar esošo grāmatvedības dokumentu analīzi. Man mati slējās stāvus, jo tajos nebija nekādas kārtības un vajadzēja visu pārkārtot pēc grāmatvedības noteikumiem.

Tad sāka nākt pirmie ES projekti un arī lieli līdzekļi no Valsts privatizācijas fonda. Pirmie NVA projekti nedzirdīgo bezdarbnieku nodarbināšanai Elvīras ielā 19 teritorijas sakārtošanai. Sākām remontu finansēšanu LNS administratīvā korpusa un LNS surdotehniskās palīdzības centra iekārtošanai bijušās Rīgas MRU kopmītnes ēkā Rīgā, Elvīras ielā 19.

2000. gadā, kad beidzu Jelgavas Lauksaimniecības universitāti, sameklēju darbu ražošanas grāmatvedībā. Tā sāku strādāt Sērenē, lielā kompānijā – daudznozaru firmā “Daugava”. Tajā ražoja visu ko: pienu, piena produktus, graudus, miltus, maizi, galdniecības produktus, plastmasas logus.

Šajā uzņēmumā strādāja 300 darbinieku, bija 3 –5 grāmatvežu kolektīvs. Mēs bijām raženi, tikām galā gan ar produktu inventarizācijām, ražošanas procesu pārbaudi, gan algas rēķinājum, katru dienu tika izrakstītas 400

pavadzīmes, jo piegādājām produktus visiem Latvijas pārtikas veikaliem. Tajā uzņēmumā guvu neatsveramu pieredzi ražošanas grāmatvedībā. Vajadzēja arī aizvietot galveno grāmatvedi viņas atvaļinājuma laikā.

2002. gadā pārgāju darbā uz LNS otrā viceprezidenta vietu, kas iesākās ar papīru sakārtošanu un procesu aprakstīšanu, lai LNS vairāk atbilstu palielinātām valsts pasūtījuma prasībām. Tajā darbā nostrādāju nepilnu gadu un tad pārgāju uz savu biznesu.

Daudzi nesaprot, ko tu īsti tur dari. Vai vari pastāstīt par savu uzņēmumu?

No tā laika līdz šodienai esmu izstrādājis grāmatvedības datorprogrammu Latvijas mazo uzņēmumu vajadzībām un turpinu to uzturēt, konsultēju tās lietotājus. Papildus tam man ir darbs LNS uz pusslodzi LNS datu uzturēšanai datubāzēs un to programmatūras uzturēšana.

Kādi tev ir hobiji, ko dari brīvajā laikā?

Man tie 50 gadi ātri pagājuši. Mans brīvais laiks veltīts hobijs – ceļošanai, kurā varu atslēgties no darba. Nesen klāt nākusi arī nodarbe ar apsveikuma kartiņu veidošanu. ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: no personiskā arhīva

Paldies tev, Dzintra!

25. septembrī darbavietu lokā ar 55 gadu darba jubileju LNS sistēmā tika sveikta Dzintra Intsone. Gadu gaitā mainījušies amati, bet viņa vienmēr palikusi uzticīga LNS jau no agras jaunības gadiem. Galvenais, kas raksturo Dzintru, – mīlestība un sirds siltums, kas apstaro visu, ar ko viņa saistīta: darbu, ģimeni, apkārtējo vidi un cilvēkus, vaļaspriekus, dabu ...

Paldies par to visu, paldies un – sveicam dižajā darba jubilejā, vēlot labu veselību un darbavietu turpmākajos gados. Vēl darāmā ir daudz!

P.S. Plašāka intervija ar Dzintru Intsoni lasāma šī gada KS 7. – jūlija numurā. ▲

Atskaņas no Zinību dienas

Septembra "Kopsolī" jau rakstījām par Zinību dienu Rīgas Internātvidusskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem un Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātvidusskolā – attīstības centrā, par to, cik šogad iestājušies un cik vispār mācās šajās skolās. Tagad pastāstīsim sīkāk par šīm skolām.

No šī mācību gada **Rīgas internātvidusskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem** uzņēma skolēnus speciālās pamatizglītības programmā bērniem ar valodas traucējumiem, bērnus ar kohleāro implantu, un speciālās pamatizglītības programmā – bērnus ar mācīšanās traucējumiem.

Skola turpina sadarbību ar Poznaņas Nedzirdīgo bērnu internātskolu, kā arī

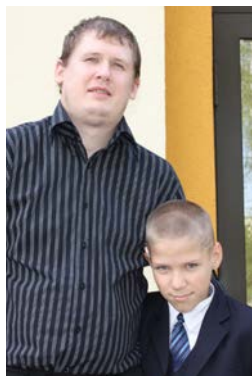
uzsāk sadarbību ar Liepājas Universitāti surdopedagogu sagatavošanas programmā.

Skolas direktore **Kristiāna Pauniņa** skolas vārdā saka lielu paldies visiem vecākiem un draugiem, kas ziedoja tirdzniecības tīkla Maxima akcijā "Savai skolai" uzlīmes skolai, tā rezultātā skolai bija iespēja iegādāties videokameru.

Valmieras vājdzirdīgo bērnu in-

ternātvidusskolā – attīstības centrā šogad ir jaunumi – vecāko klašu telpām un atpūtas telpām tika iegādāti jauni krēsli, ķīmijas kabinetam – multimediju projektoris. Atpūtas telpās un vidusskolas internātā uzstādīti trīs jauni televizori. Atsevišķās telpās veikts kosmētiskais remonts. 1. septembri skola sagaidīja ar Maxima izglītības atbalsta programmas „Savai skolai” sarūpētām akcijas precēm – diviem lego rotaļlietu komplektiem, melnbalto printeri, novusa galdu, interaktīvo enciklopēdiju, pasaules un Latvijas kartēm. Arī šī skola pateicas visiem, kas vāca uzlīmes un atbalstīja skolu!

Ko saka pirmklasnieku vecāki?

Savos iespaidos par dēla Vadima pirmo skolas dienu Rīgas Internātvidusskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem dalās **KASPARS VOITKEVIČS**.

Kā mēs nonācām šajā skolā? Lielas izvēles jau nebija, sameklējām adreses internetā, aprunājāmies ar paziņām. Pēc tam bijām sapulcē skolā. Tā iepatikās mums abiem ar dēlu. Laipni cilvēki, glītas telpas. Samērā tuvu mūsu dzīvesvietai Rīgā (10 – 15 minūšu brauciens).

Ko sagaidu no skolas? Gribētos, lai dēls šeit iegūtu ne tikai pamatizglītību, bet arī kādu profesiju. Lai viņš var iemācīties runāt, lai apgūst latviešu valodu un zīmju valodu, kuru arī es ļoti vēlos iemācīties. Tas ir svarīgi! Tagad vairāk interesēšos par Nedzirdīgo savienību. Tai vajadzētu sevi plašāk reklamēt, jo līdz šim manā paziņu lokā par to nekā nezina.

Par perspektīvām. No jums uzzinu, ka katram studentam nodrošina tulku. Tas ir ļoti labi. Manam zēnam ir kohleārais implants no 3 gadu vecuma, bet viņam vēl jāiemācās runāt. Ceru, ka viņš to spēs šajā skolā.

Novēlu priecīgas dienas visiem vecākiem un lai izdodas iecerētais!

D A C E MĀRTIŅSONE

Rīgas skolu bērniem ar dzirdes traucējumiem izvēlējusies tāpēc, ka šeit esot labs sporta līmenis. Viņa vēlas, lai viņas septiņgadīgais dēls Maksis skolā daudz nodarbotos ar sportu un augtu spēcīgs, vienalga kādā sporta veidā. Viņa katru rītu vedīs dēlu uz skolu un vakarā atpakaļ. Brauc ar sabiedrisko transportu, jo savs auto jau vecs. Tā ir papildus slodze, bet internātā dēlu atstāt negribas.

Dace pati kādreiz mācījies Rīgas skolā. Viņa, salīdzinot, kā bija viņas laikā un kā ir tagad, atzīst, ka agrāk internāta audzinātājas bijušas rūpīgākas un būtu labi, ja tagad dzirdīgās audzinātājas labāk prastu zīmju valodu, lai pilnvērtīgāk saprastos ar bērniem.

Arodskolās un augstskolās

Bet cik nedzirdīgo šogad iestājušies un cik daudzi kopumā mācās dažādās arodskolās, koledžās, augstskolās? Lūk, ieskat!

Smiltenes tehnikuma Alsviķu filiālē (agrākais nosaukums – Alsviķu arodskola) iestājies 1 puisis un mācīsies par galdnieku, bet pavisam šajā skolā mācās 3 nedzirdīgi audzēkņi.

Rīgas 3. arodskolā matālapstrādi turpina mācīties 1 puisis.

SIVA Jūrmalas profesionālajā vidusskolā iestājušies 3 nedzirdīgie, divi no viņiem mācīsies par tirdzniecības zāles darbiniekiem, bet viens par montāžas darbu atslēdznieku.

Barkavas profesionālajā vidusskolā lauksaimniecību turpina mācīties 1 puisis.

Malnavas koledžā iestājušies 2 audzēkņi, kuri apgūst autotransporta zinī-

bas. Turpina mācības 1 audzēknis.

Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā turpina mācīties 5 nedzirdīgi audzēkņi šādās specialitātēs: vizuālās reklāmas dizains, metālmāksla un koka māksla, tekstilmākslas dizains.

Priekuļu tehnikumā autotransportu jomu turpina apgūt 1 audzēknis.

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā mēbeļu dizainu turpina apgūt 2 puīši.

Rīgas Valsts tehnikumā par automohāniņiem mācās 2 audzēkņi.

Rīgas Stila un modes profesionālajā vidusskolā iestājušās divas meitenes, viena apgūs multimediju dizainu, bet otra mācīsies par frizieri – stilisti.

LU P. Stradiņa Medicīnas koledžā iestājušies 1 nedzirdīga audzēkne, lai studētu sociālo rehabilitāciju.

Latvijas Universitātē iestājušies 3

nedzirdīgie un divi no viņiem mācīsies par sākumizglītības skolotājiem, bet viens par sporta skolotāju. Šo pašu profesiju tur turpina apgūt vēl 2 studentes, bet 1 puisis turpina studēt datorzinātnes.

Rīgas Stradiņa Universitātē sociālo darbu turpina studēt 1 studente, bet otra tur mācās uztura zinātni.

Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā sporta zinātni turpina studēt viena studente un viena turpina mācīties par sociālo darbinieci Liepājas Universitātē.

Rīgas Tehniskajā universitātē iestājušies 2 nedzirdīgi audzēkņi: puisis mācīsies autotransportu, bet meitene – materiālu tehnoloģijas un dizainu.

Baltijas Starptautiskajā akadēmijā datorizainu turpina studēt 1 studente.

Sapnis – mācīties pavārmākslu Francijā

Rihardu Puksi pazīst daudzi, feisbukā viņam ir jau 1153 draugi. Tāpat daudzi zina, ka viņš strādā burgeru ēstuvē Street Burgers un iet pie viņa uz darbu, kad sagribas garšīgi paēst. Rihards ļoti labprāt atsaucās "Kopsolī" aicinājumam uz sarunu un ieradās tajā pašā dienā.

Pastāsti, lūdzu, kā nonāci pie pašreizējā darba?

Pēc Rīgas nedzirdīgo skolas beigšanas es izmēģināju dažus citus darbus. Apmēram 4 – 6 mēnešus pastrādāju par automazgātāju, pēc tam vēl īsāku laiku par galdnieku. Tālāk kādus 3 mēnešus domāju, ko darīt. Ļoti gribējās strādāt par pavāru, bet diploma nebija. Tad vecmamma ieteica pameklēt darbu ēstuvē Street Burgers.

Sākumā šaubījos, jo burgerus neuztvēru nopietni, gribēju gatavot īstus pamatēdienus. Tomēr aizgāju uz darba interviju un mani pieņēma. Sākumā 4 – 6 mēnešus strādāju par pavāra palīgu un cītīgi vēroju, kā pavāri gatavo burgerus un citus ēdienus – tas nebija sarežģīti. Sapratu, ka arī es šo darbu varu darīt, tāpēc aizgāju pie vadības un lūdzu, lai mani noformē par pavāru. Kādu dienu man sarīkoja pārbaudi – vajadzēja parādīt, kā protu gatavot burgerus un citus ēdienus, kas ir mūsu ēdienkartē. Pārbaudi izturēju un no tā laika – jau gadu strādāju par pavāru un gatavoju burgerus.

Firmai ir vairākas burgernīcas. Strādāju filiālē Rīgā, Meža ielā 4. Te ir normāls darba ritms, bet Blaumaņa ielā, piemēram, ir ļoti daudz klientu, viss jādara trakā ātrumā, tur es negribētu strādāt. Šeit ir mierīgāk, strādāju no pl. 10, sagatavoju visu, tad pl. 11 burgernīcu atver. Vakarā pirms došanās prom man darbavieta jāsakopj. Darbā slodze nav

vienmērīga, vasarā ir mazāk klientu, jo burgeri ir smags ēdiens. Visvairāk klientu ir sestdienās un svētdienās.

Vai atvaļinājumu vari ņemt, kad gribi?

Jā, atvaļinājumā šogad jau biju vasarā. No Francijas atbrauca mana mamma un māsa, pavadījām laiku kopā. Tēvs strādā Francijā celtniecībā jau kādus 7 gadus. Tā nu sanāk, ka mana ģimene dzīvo Francijā, esmu šeit palicis viens pats. Bet garlaicīgi man nav, man patīk dzīvot vienam.

Pastāsti, lūdzu, sīkāk par savu darbavietu, vai jūsu gatavotie burgeri ar kaut ko atšķiras?

Mums visi produkti ir tikai vietējie, Latvijas. Savi zemnieki piegādā gaļu, paši cepam maizi, un zaļumus mums pieved vienmēr svaigus. Pērkam gaļu tikai veselu, samaļam uz vietas, lai svaigāka. Pie manis uz darbu nāk nedzirdīgie draugi, paziņas, un visi slavē, cik mums garšīgi burgeri.

Pie tevis pieredzes apmaiņā esot bijuši pat nedzirdīgie pavāri no ārzemēm...

Jā, es reiz skatījos video, kā uzstājas nedzirdīgs pavārs no ASV – augstā līmenī! Viņš braukāja pa dažādām valstīm, lai izpētītu tur gatavotos ēdienus. Feisbukā sazinājos ar viņu. Izrādās, viņš vēlas atbraukt arī uz Latviju un izpētīt mūsu virtuvi, tas ir – kā gatavojam ēdienus. Sarunājām, un es viesu grupu sagaidīju. Atbrauca 4 cilvēki – amerikāņu pavārs, britu pavārs un katram no viņiem līdzī arī savs videooperators, kas pieredzēto filmēja. Viņus neinteresēja, piemēram, Vecrīgas skaistākās vietas, viņi interesējās tikai par ēdieniem. Izvadāju visus, kur vien viņi vēlējās.

Vai pavārmāksla tevi interesēja jau kopš bērnības?

Kad biju mazs, gatavot reizēm patika, bet tikai no 14 gadu vecuma par to sāku nopietni domāt un darboties. Patika mājās gatavot ēdienus. Kad beidzu Rīgas nedzirdīgo skolu, bija doma mācīties par pavāru, lai iegūtu diplomu. Izpētīju vairākas arodskolas, kurās var mācīties par pavāru. Taču, kad paskatījos, kas paredzēts mācību programmā, sapratu, ka tādas mācības man neko nedos, jo es visu to jau zināju.

Mans sapnis ir mācīties pavārmākslu augstākā līmenī. Tā kā mani vecāki dzīvo Francijā, ceru tur iestāties kādā atbilstošā skolā. Protams, lai apgūtu franču

valodu, vajadzēs ņemt privātskolotāju. Tur mācības man būtu par brīvu, bet Latvijā, lai mācītos par pavāru augstākā līmenī, vajadzētu maksāt.

Vai tev ir kādi hobiji, ar ko aizraujies brīvajā laikā?

Patīk autobraukšana, ielu sacīkstes – drageisi. Bet arī tas ir tikai sapnis, jo, lai tādās sacensībās piedalītos, vajag speciāli sagatavotu automašīnu, un tas ir dārgi. Pagaidām braukāju ar parastu auto, reizēm arī ar velosipēdu.

Stāsta Street Burgers dibinātājs un īpašnieks Aleksandrs Vēvers:

"Rihards strādā pie mums vairāk kā 15 mēnešus. Mūsu uzņēmuma un mana attieksme ir lojāla pret jebkuras rases vai dzimuma pārstāvjiem, ar invaliditāti vai bez tās – priekš mums visi ir cilvēki, kas pelna līdzvērtīgu attieksmi kā darbinieki.

Rihardu pats arī apmācīju un uzraudzīju viņa darbu – biju prasīgs un nelokāms. Nevienu brīdi mēs viņu neuztvērām kā cilvēku, kuram ir kas atņemts – drīzāk viņam bija kas tāds, kā mums nav – neklausīties muļķībās un neņemt tās galvā, kā arī nerunāt lieku, bet gan vērot un mācīties.

Pirmos 3 mēnešus Rihards to vien darīja kā šķiroja kartupeļus un taisīja gaļas plāceņus – nogurdinošais darbs noveda pie muguras sāpēm, un puisis jutās pārguris, jo nebija pieradis pie tik smaga darba.

Ar laiku mugura tomēr iztaisnojās, pieauga pašpārlicinātība un parādījās interese, kas tad notiek pie grila. "Vai es varu strādāt pie grila? Vai es varu būt pavārs?" – tā viņš mums uzrakstīja ar zīmuli uz papīra.

Tā pēc 4 mēnešu darba Rihards sāka grilēt gaļu – sāka arī pats izgatavot gala produktu – burgeru. Prieks par to, ka no pavāra palīga kļuvis par pavāru, bija milzīgs!

Rihards ir ļoti labs burgeru cepējs, bet, lai būtu par izcilu pavāru, ir jāiziet tik smaga skola – prakse labos restorānos (Vincentis u.c.), jāapgūst pavārmākslas kultūra, jācenšas savas prasmes tālāk attīstīt, jāmacās no labiem skolotājiem.

Pie mums strādā vēl viens nedzirdīgs puisis Reinis Fausts." ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: no personiskā arhīva

Tulkojumam zīmju valodā ir jābūt!

Nedzirdīgo nedēļas pasākumu ietvaros pirmo reizi notika raidījumu surdotulkošana arī RīgaTV24. Tā bija vienīgā privātā televīzija, kas atsaucās LNS uzaicinājumam sadarboties Nedzirdīgo nedēļā.

“Kopsolī” korespondents bija klāt 3 raidījumos, lai pēc tiem nointervētu spilgtākos vadītājus Roberto Meloni, Andri Kiviču un Kārli Streipu. Viņiem visiem tika uzdoti līdzīgi jautājumi: par izjūtām, sakarā ar to, ka raidījumu tulko klātesošais zīmju valodas tulks, viņu

domas par zīmju valodu, par nedzirdīgo problēmām un, protams, bija arī daži jautājumi par viņiem pašiem, lai nedzirdīgie lasītāji varētu šīs pazīstamās personības labāk iepazīt. Visas atbildes vieno kopīga nostāja, ka raidījumus ir **jātulko zīmju valodā**. Lūk, viņu stāstījumi.

Roberto Meloni: Atšķirības dara cilvēkus īpašākus...

Ziniet, tas ir forši! Galvenais, ka cilvēki kontaktējas, vispār izsaka savu viedokli, idejas un domas. Vienalga, kādā valodā. Svarīgi, lai cilvēki nepaliek vientuļi un katrs par sevi. Atšķirības dara cilvēkus īpašākus un ir vēl interesantāk, var daudz ko vairāk uzzināt. Jo vairāk ar cilvēkiem tu kontaktējies, jo kļūsti bagātāks savā prātā un sirdī.

Par komunikāciju – dienvidniekiem patīk žestikulēt, kas mazliet atgādina zīmju valodu. Tepat man blakus stāv meksikānis Hosē, tāds latīno asums. Daudz mēs angļiski nerunājam. Man ir draugi, kas nerunā itāliski, bet mamma kaut kādā veidā tieši ar žestiem un ķermeni spēj komunicēt ar viņiem. Valoda nav galvenā. Galvenais ir griba. Ja gribi kontaktēties ar cilvēku, atradīsi veidu, kā to darīt.

Kā nonācu pie pavāru šova, lai gan sāku te kā dziedātājs... Stereotipu nav. Dziedāju jau Itālijā. Es esmu piektais bērns ģime-

nē, pats jaunākais – patsarītis. Bērniībā nekad neesmu gatavojis ēdienu, bet šeit kādudien sagribējas parādīt mammai, ka māku gatavot. Tāpēc ir šis raidījums. Kādreiz šis receptes izmantošu, gatavojot savai mammai, kad būšu Sardīnijā. Bet vispār es nemaz neesmu labs pavārs. Nē. Bet māku labi ēst, kā labs itālis.

Godīgi, šodien pašam ļoti garšoja mūsu gatavotā acteku zupa. Ļoti reti šovā gatavotais ēdiens man negaršo, bet es, protams, saku, ka garšo. Kurš gan to atminēs – televīzija dara brīnumus!

Man vispār garšo vairāk ziemas zupas, tiešām zupas, tītars, vista, liellopu gaļa. Es nekad nebūšu veģetārietis. No augļiem garšo viss, bet īpaši – melones.

Esmu redzējis, kā nedzirdīgie izpilda melodeklamācijas. Patika! Superovnu vēroju, arī ziņas. Atceros arī, Valteram un Kažam bija daļa dziesmas, kuru dziedāja zīmju valodā. Ļoti skaisti tas bija!

Kārlis Streips: Nedzirdīgs cilvēks spēj visu to pašu ko jebkurš cits ...

Latvijas televīzijā, kur agrāk strādāju, daudzus raidījumus rādīja ar surdotulkojumu.

Tur ar tulkiem iepazīnos un parunājos. Parasti pateicu, kādas tēmas mēs pārrunāsim. raidījumā “Skats no malas”, lai tulks jau zinātu, par ko mēs runāsim tajā vakarā. Tulks raidījuma laikā gan sēdēja kaut kur nomaļus, viņu neredzējām.

Savā laikā Amerikā iemācījos nedzirdīgo zīmju alfabētu angļu valodā. Zinu, kā angļu valodā parāda *es tevi mīlu*.

Godīgi sakot, es par to nebiju īpaši aizdomājies, ka šeit mani **raidījumi bez surdotulka daudziem cilvēkiem ir nesaprotami**. Ja ir šāds tulkojums, tas ir ļoti pozitīvi, jo palīdz nedzirdī-

giem cilvēkiem sekot līdz saturam. Es tikai par to priecāšos. Zinu, ka ir cilvēki, kuri prot lasīt no lūpām un tādā veidā vairāk vai mazāk kaut ko arī saprot. Protams, labāk, ja ir subtitri vai surdotulkojums.

Mani tas netraucēja nemaz, ka tulks sēdēja man priekšā turpat blakus kamerai, kas filmēja. Es pat mēģināju runāt drusku izteismīgāk un lēnāk.

Katrā gadījumā nedzirdīgais cilvēks ir ar visām tām pašām tiesībām, cerībām, tiem pašiem dzīves elementiem kā visiem citiem. Amerikā nedzirdīgs cilvēks uzvarēja pēdējā šovā “Dejo ar zvaigzni”. Viņš klausījās ritmu. Juta to, nevis dzirdēja mūziku. Un spēja uzvarēt! Un tas man nozīmē, ka nedzirdīgs cilvēks spēj pilnīgi visu to pašu ko jebkurš cits cilvēks.

Pats sev par spīti, tuos formā. Godīgi sakot, liels vingrotājs neesmu. Bet neesmu arī īsti bijis slimis. Neesmu nekad nakti pavadījis slimnīcā. Kā saka amerikāņi, gaidu tā brīža pienākšanu: *kad kurpe kritīs, būs milzīgs zābaks*. Dzīvosim, redzēsīm.

Andris Kivičs: Man liekas, ka pārāk daudz dzirdu...

Esmu ļoti patīkami pārsteigts par to, ka uz vietas tulks var brīvi “uzķert”, ko mēs runājam un nodot to zīmju valodā skatītājam televīzijā. Ziņas tulkot – tas ir vieglāk, bet šeit es jautāju kaut ko un raidījuma viesis uzreiz atbild. Un surdotulkam tūlīt arī jāsaprot šis dialogs. Visvairāk pārsteidza tas, kā Elza iztulkoja pat dziesmu, kuru puisis, spēlējot ģitāru,

dziedāja.

Uzskatu, ka zīmju valoda televīzijā ir optimālākais komunikācijas veids šādos raidījumos, jo subtitrus uzlikt ir tehniski sarežģīti un tas prasa ļoti daudz laika. Pie tam sarunas raidījumos top uz vietas un tulkotāja sniegums emocionāli ir noteikti labāks nekā vārdiskais teksts bezpersoniskos subtitros. Dabiskāks un foršāks!

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Par melodeklamācijām – man pašam ir tāda dziesma “Pirmo reizi”. Youtube var paskatīties, kā divas meitenes zīmju valodā attēlo manas dziesmas tekstu. Protams, es būtu priecīgs, ja manas dziesmas vēl kāds izpildītu zīmju valodā.

Jāmin arī slavenā Valtera un Kažas dziesma Eirovizijā ar zīmju valodā rādītu dziesmas saturu. Viņi ieguva piekto vietu. Tas bija liels panākums.

Ziniet, man nav dzirdes problēmu, bet es pat nezinu, kā ir labāk. Es esmu dzirdīgs. Man ir pārāk daudz informācijas. Man liekas, ka es pārāk daudz dzirdu. Bet vienkārši vajag baudīt dzīvi – ar acīm un pieskārieniem, smaržām – un tik daudz par to dzirdi nedomāt.

Es pats esmu bijis kopā ar meiteni, kurai dzirdes problēmas. Un man pat liekas, ka īstenībā viņa savā pasaulē jutās bišķiņ labāk nekā es. Dzirdu visu laiku kaut ko: televizorā runā, radio runā, cilvēki apkārt runā, runā... Šausmīgi daudz informācijas. Tāpēc pēdējā laikā izbaudu to, ka varu būt klusumā. Vienkārši klusumā.

Klusums ir skaists. Klusumā es sevi sakārtoju. Faktiski viss, ko mēs dzirdam, ir informācija. Un tās informācijas ir tik daudz, ka galvā rodas kaut kāds haoss.

Tāpēc būšana klusumā ļoti sakārto cilvēku. Man grūti iedomāties, kā būtu, ja es vispār nedzirdētu neko. Bet tik daudz visu dzirdēt arī... Nu tas ir filozofisks jautājums. Es savā dzīvē, godīgi sakot, ļoti daudz ko labprāt nebūtu dzirdējis. Man šajā sarunā šovā tieši visvarīgākais ir klausīties. Faktiski man dzirde ir darba instruments Nr.1.

Man ir bijuši vairāk nekā 500 raidījumi. Šī ir mana darba trešā sezona. Sarunbiedri reizēm var pārsteigt. Nekad nevar zināt, ko kurš atbildēs. Man ir jāsadzird kaut kas pat tur, kur varbūt nekā nav. Svarīgi, ar kādu intonāciju cilvēks kaut ko saka. Cenšos uzdot jautājumus, uz kuriem pats nezinu atbildi, jo tad arī man ir interesantāk. ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: Juris Grundulis un Z. Ungurs

MŪSU BIEDRU FOTOSTĀSTI

I vietā žūrijas un publiskajā vērtējumā: Genovefa Ņevjadomska. “Nāk rudens apzeltīt Latviju”

Ir atnācis rudens un apgleznojis Latviju – tieši tāda sajūta radās, aplūkojot oktobra tēmai “Nāk rudens apzeltīt Latviju” iesūtītās 20 fotogrāfijas.

Krāsainība, noskaņas, izdoma, dažādība, entuziasms – tas viss atspoguļojās fotogrāfijās, kuras no visām Latvijas malām iesūtījuši: **Santa Strauja, Ainārs Osmanis, Andris Keders, Haralds Rāvičs, Anita Grahoļska, Raitis Rūrāns, Lilita Logina, Žanete Škapare, Amanda Hildebrante, Armands Hildebrants, Sintija Kārklīņa, Gunta Jurševska, Valentīna Staškeviča, Genovefa Ņevjadomska, Andrejs Gutāns, Inguna Čauna, Inese Geduša, Baiba Bicēna, Karīna Pavlova, Rota Gulbe.** Liels paldiņš visiem!

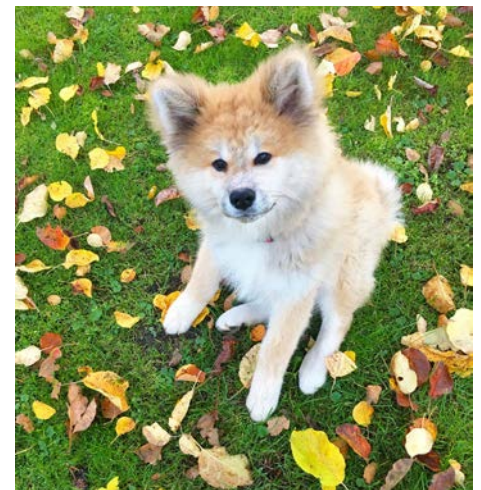
Šajā tēmā žūrija nevērtēja fotogrāfiju saistību ar LNS, jo tēma ir par dabu. Šoreiz žūrijai bija tikpat grūti izvēlēties tās labākās bildes kā maija tēmā par mājdzīvniekiem, kad tika iesūtītas 29 fotogrāfijas. Paskatieties uz vienu bildi – skaista, paskatieties uz otru, trešo... arī skaistas! Gandrīz vai visām gribētos dot pirmo vietu, bet diemžēl tas nav iespējams.

Un te nu žūrijas vērtējuma rezultāti: pirmajā vietā Genovefas Ņevjadomskas foto “Nāk rudens apzeltīt Latviju”. Otrajā vietā Anitas Grahoļskas bilde “Šis ir mans pirmais zelta rudentiņš”, bet trešajā – Aināra Osmaņa fotogrāfija “Rudens saulriets”.

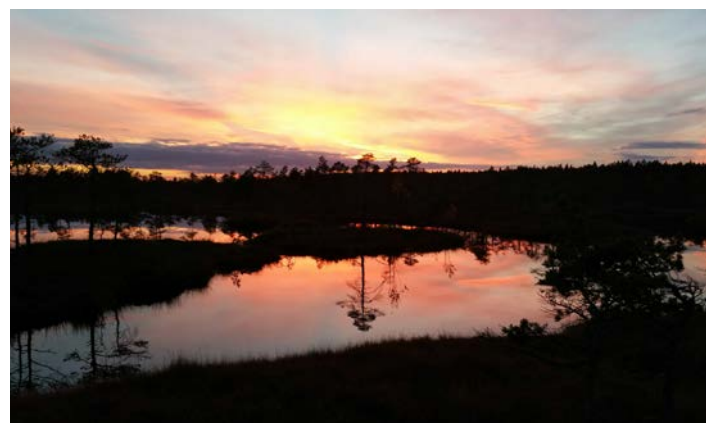
Sociālo tīklu lietotāju vērtējumā vislielāko popularitāti izpelnījās Genovefas Ņevjadomskas foto “Nāk rudens apzeltīt Latviju”.

Fotogrāfijas par nākamās kārtas tēmu “Es mīlu Latviju!” jāiesūta līdz 7. novembrim. Var fotografēt gan dabu, gan cilvēkus, gan pieminekļus, karogus utt., bet vajag, lai fotogrāfijās izpaustos patriotisms un Tēvzemes mīlestība. Un vēlams saistība ar LNS. ▲

Žūrijas vārdā: Zigmārs Ungurs

II vietā: Anita Grahoļska. “Šis ir mans pirmais zelta rudentiņš”

III vietā: Ainārs Osmanis. “Rudens saulriets”

Pasākumi biedrībās novembrī

RĪGĀ	17.11 pl. 16 Latvijas dzimšanas diena
2., 9., 16., 23., 30.11 pl. 16	22.11 pl. 13 Ekskursija
Laikrakstu un žurnālu apskats	2., 9., 16., 23., 30.11 pl. 15 Radošā nodarbība
12.11 pl. 7 Viesizrāde uz Kauņu	
18.11 pl. 14 Latvijas dzimšanas diena	
VALMIERĀ	VENTSPILĪ
3.11 pl. 14 Laikrakstu apskats	1., 15., 22., 29.11 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats
3.11 pl. 14.30 Prezentācija „Skaistākās skulptūras pasaulē”	3.11 pl. 11 Informācija
5.11 pl. 11 Veiklības spēles – Novuss	5.11 pl. 11 IK „Šahs”
10.11 pl. 13 Atpūtas pasākums „Mārtiņš – bagāts vīriņš”	5., 26.11 pl. 17 IK „Veselība”
10., 24.11 pl. 14.30 Suvenīru veidošana	9.11 pl. 11 Tematisks pasākums „Mārtiņdiena”
17.11 pl. 14 Svētki Latvijai	11.11 pl. 14 Psiholoģija sadzīvē
24.11 pl. 14 Atpūtas pasākums: Pagaršosim ko??? – recepte	17.11 pl. 14 Tematisks pasākums „Pensionāru diena”
26.11 pl. 11 Veiklības spēles - Šautriņas	18.11 pl. 14 Tematisks pasākums „LR proklamēšanas diena”
SMILTENĒ	24.11 pl. 11 Juridiskā informācija
10.11 pl. 12 Tematiskais pasākums „Lāčplēša diena”	26.11 pl. 11 IK „Šautriņu mešana”
17.11 pl. 12 Prāta spēles „Ko es zinu par Latviju”	KULDĪGĀ
24.11 pl. 12 Informācijas diena	1.11 pl. 10 Rokdarbi
ALŪKSNĒ	4., 25.11 pl. 10 Vingrošana
1.11 pl. 12 Laikrakstu apskats	8.11 pl. 12 Sieviešu klubīņš
8., 15.11 pl. 12 Informācijas diena	11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18.11 pl. 12 Patriotu nedēļa (Stāstījumi, rakstiskās nodarbības, dalība gaismas ceļa veidošanā)
19.11 pl. 12 Prāta spēles „Ko es zinu par Latviju”	26.11 pl. 12 VIII Kurzemes prāta spēļu konkurss
29.11 pl. 12 Nedzirdīgo ziņas	LIEPĀJĀ
PLĀVIŅĀS	1., 15.11 pl. 12 Pārrunas
3.11 pl. 11 Avižu koplasišana	1., 15.11 pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats
8.11 pl. 11 Psihologa nodarbības	3., 17.11 pl. 12 Rokdarbu nodarbība „Ko tu proti”
19.11 pl. 12 Tematiskais pasākums	4., 11., 17., 25.11 pl. 18 Deju nodarbība „Liedags”
24.11 pl. 11 Radošais darbs	8., 22., 29.11 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats
29.11 pl. 11 Informācijas diena	10.11 pl. 11 Kulinārijas nodarbība „Ievas virtuve”
RĒZEKNĒ	10.11 pl. 13 Latvisko tradīciju pasākums „Mārtiņdiena klāt”
1., 29.11 pl. 13 Avižu un žurnālu koplasišana „Sapratne”	18.11 pl. 18 Tematisks pasākums „Latvija svin”
3.11 pl. 13 Mutvārdu žurnāls „Gribam visu zināt”	21.11 pl. 13 Atpūtas pasākums „Zelta briedums”
8., 22.11 pl. 13 Informācija	22.11 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
10.11 pl. 13 Mārtiņdiena	24.11 pl. 12 Kulinārijas nodarbība „Ievas virtuve”
12.11 pl. 12 IK “Juniors” - Rudens boulings	26.11 pl. 13 Jubilāru godināšana „Zelta briedums”
15.11 pl. 12 Avižu un žurnālu koplasišana „Sapratne”	
18.11 pl. 13 Tematisks pasākums „Valsts dzimšanas diena”	
24.11 pl. 13 Uzaicināta ārsta speciālista lekcija	
DAUGAVPILĪ	JAUNPIEBALGĀ
1., 15., 29.11 pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats	12.11 pl. 12 Tematiskais pasākums „Mārtiņdiena un senču tradīcijas”
8.11 pl. 13 IK „Nezinīši”	
10.11 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi	

Mīli sveicam!

*Kas laimei roku deva,
To Laimīte noglāstīja;
Kas Laimai kāju spēra,
Tas nekad to neredzēja.*

Laime katram ir sava – tik dažāda un vienīgā tev: miers dvēselē vai karsta ilgošanās; prieks sirdī vai savīļņojoša trauksme; veiksmē darbā vai mīļisavējie apkārt; jūtu siltums vai atsvaidzinošas brāzmas ... Saudzējiet savu Laimīti, kad tā pamāj jums!

80

26. 11 Manefa Uljanova,
Pļaviņas

65

10. 11 Jevgenija Tavaloviča,
Rīgas
13. 11 Valda Ozoliņa, Rīgas

60

26. 11 Sarmīte Širante,
Valmieras
15. 11 Larisa Vorobjova, Rīgas

55

7. 11 Jānis Immurs, Rīgas
24. 11 Natālija Novikova,
Rīgas

28. 11 Vītols Volonts, Rīgas

50

1. 11 Iveta Bite, Rīgas
10. 11 Dainis Rusulis, Rīgas
biedrība

Nākamais numurs 17. novembrī

Līdzjūtības

*Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

† Izsakām dziļu līdzjūtību mūsu biedram **Ērikam Vācim** ar ģimeni, no tēva uz mūžu atvadoties.

Liepājas biedrība

♦ ♦ ♦

† Mūžībā aizgājis **JĀNIS ANSPOKS** (1940.20.07 – 2016.15.09).

Izsakām dziļu līdzjūtību **Regīnai**, atvadoties no vīra.

Daugavpīlieši